

Maatregelenpakket Vijfhoek

Aan de hand van de onderzoeksresultaten van Mobycon, de input van diverse belanghebbenden en het gemeentelijk beleid is bepaald wat de meest effectieve en efficiënte maatregelen zijn voor de aangegeven knelpunten in de Wijkverkeersvisie Vijfhoek. De maatregelen zijn een geselecteerd en samenhangend geheel, en een eerste stap naar het oplossen of verminderen van knelpunten in de Vijfhoek. Zij passen in het gemeentelijk beleid en leveren een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en de bereikbare binnenstad. De maatregelen bestaan uit quick-wins en maatregelen die verder gefaseerd kunnen worden uitgevoerd.

Quick-wins & Maatregelen 2020-2021-2022

Quick-wins

Uitbreiden en aanscherpen bestaande lengtebeperking van (auto)vrachtverkeer
Invoeren lengtebeperking binnen het gebied desnoods ondersteund met een vrachtwagenverbod
Invoeren lengtebeperking Zuiderstraat en Gedempte Voldersgracht Noord en Gasthuisstraat
Eénrichtingsverkeer Nieuwe Raamstraat
Eénrichtingsverkeer Gedempte Voldersgracht Noord
Eénrichtingsverkeer Korte Wolstraat
Omzetten 2 parkeerplaatsen in 2 laad- en losplaatsen op Gedempte Voldersgracht
Omzetten 2 parkeerplaatsen in 2 laad- en losplaatsen op Nieuwe Kerksplein
Aanpassen fysieke ruimte 6 kruispunten

Maatregelen 2021 en 2022

Uitbreiding autoluw gebied rondom Botermarkt en Barrevoetestraat, en uitbreiding autoluw in de Breestraat naar het kruispunt Lange Annastraat.
Herinrichting Barrevoetestraat
Herinrichting Keizerstraat
Vervangen parkeerplaatsen Botermarkt
Omdraaien rijrichtingen Drapenierstraat
Pilot zaterdag afsluiting Gierstraat in afstemming met ondernemers

Toelichting Quick Wins & Maatregelen

Uitbreiden van de huidige lengtebeperking van (auto)vrachtverkeer

De huidige lengtebeperking is van toepassing op het gebied tussen Nieuwe Kerkstraat/Nieuwe Kerksplein en Breestraat/Wolstraat. De straten tussen Breestraat/Wolstraat en Barrevoetestraat kennen een vergelijkbaar krappe situatie in straten en op kruispunten. Daarom wordt dit gebied als een pilot toegevoegd aan het bestaande gebied met de lengtebeperking. Hierdoor wordt de lengtebeperking voor het gehele gebied tussen Nieuwe Kerkstraat/Nieuwe Kerksplein en Barrevoetestraat van toepassing. Deze lengtebeperking is van belang in de aanloop naar nieuw te introduceren innovatieve logistieke systemen. Nadat van een succesvolle introductie is gebleken kan invoering stadsbreed worden overwogen.

Aanscherpen van de huidige lengtebeperking van maximaal 7,5 m lengte naar 7,0 m lengte

Uit onderzoek blijkt dat het op zes punten niet mogelijk is om voertuigen van 7,5 m lengte af te kunnen wikkelen. Daarom wordt op deze punten de lengtebeperking aangescherpt en aan aangepast naar 7,0 m. Vanwege de uniformiteit is deze lengtebeperking van 7,0 m voor het gehele gebied van kracht. Het is gewenst om de aangescherpte lengtebeperking cq het vrachtwagenverbod te monitoren. Mocht blijken

dat deze onvoldoende effect hebben op het vastrijden van voertuigen dan kan worden overwogen om de lengtebeperking verder aan te scherpen tot bijvoorbeeld 6,5 of 6,0 meter.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Uitbreiding en aanscherpen lengtebeperking - verkeersbesluiten en plaatsing bebording	2020-2021	€5.000

Lengtebeperking desnoods ondersteund met een vrachtwagenverbod in hetzelfde gebied

Vrachtverkeer veroorzaakt -ondanks een maximale lengte van 7,0 m- vanwege het gewicht en de grotere breedte dan bestelbusjes en personenauto's ook schade en hinder. Wettelijk wordt gesproken over een vrachtwagen wanneer het gewicht van een voertuig voor het vervoer van goederen inclusief toegestane lading groter is dan 3.500 kilogram. De lengtebeperking is zoals bovenstaand het uitgangspunt, echter als blijkt dat dit onvoldoende duidelijk is, kan hier een vrachtwagenverbod noodzakelijk blijken. Naast de beperking cq het verbod, kunnen ook ondernemers een rol spelen in het gebruik van kleinere voertuigen door henzelf en hun leveranciers.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Ondersteuning met vrachtwagenverbod: verkeersbesluiten en bebording	2020-2021	€5.000

Lengtebeperking voor Zuiderstraat, Gedempte Voldersgracht Noord en Gasthuisstraat

Voor de Zuiderstraat en de Gedempte Voldersgracht Noord is ook een lengtebeperking van 7,0 m het uitgangspunt. Mocht dit tot onvoldoende effect hebben, kan een vrachtwagenverbod noodzakelijk blijken. De beperking geldt in verschillende rijrichtingen vanwege de specifieke verkeerscirculatie. In de huidige situatie worden de Zuiderstraat en de Gedempte Voldersgracht Noord gebruikt als laad- en losroute voor vrachtwagens. Vooral op de hoek nabij het Hortusplein leidt dit tot overlast. Deze route wordt gebruikt omdat de Raaks na 11.00 uur afgesloten is voor bevoorradend verkeer. Door deze afsluiting van de Raaks is de Zuiderstraat – Gedempte Voldersgracht Noord een voor de hand liggende laad- en losroute geworden voor vrachtwagens voor de functies in het Raaksgebied.

Invoering van een lengtebeperking voorkomt een groot deel van de overlast van het laden en lossen. Bij invoering van een lengtebeperking in de Zuiderstraat, de Gedempte Voldersgracht kunnen vrachtwagens het Raaksgebied nog steeds gedurende venstertijden bevoorraden via de Raaks. Buiten venstertijden kan het Raaksgebied alleen met bestelwagens via de Zuiderstraat en Gedempte Voldersgracht worden bevoorrad.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Lengtebeperking op alle voorgestelde locaties: verkeersbesluiten en plaatsing bebording	2020-2021	€5.000

Autoluw Gebied

Het bestaande autoluwe gebied wordt uitgebreid rondom de Botermarkt en de Barrevoetestraat. Daarvoor zijn vier extra beweegbare palen (bollards) nodig. De wegen binnen het autoluwe gebied worden voetgangersgebied. In de Breestraat wordt het autoluwe gebied uitgebreid tot het kruispunt bij de hoek van de Lange Annastraat en de beweegbare paal wordt verplaatst.

Voor de Barrevoetestraat is een herinrichting gewenst. Voor de Tuchthuisstraat, Lange Bogaardstraat en Vlamingstraat is dit niet nodig. Dit kan omdat deze straten al een gelijkvloers profiel hebben. Voor de Barrevoetestraat en Keizerstraat is het streven om deze met een herinrichting ook van een gelijkvloers profiel te voorzien. Civieltechnisch zal dit voor de afwatering nauwkeurig moeten worden gezien. In de Tuchthuisstraat, Lange Bogaardstraat en Vlamingstraat kunnen de huidige anti-parkeerpaaltjes worden verwijderd. Parkeren is binnen het nieuwe autoluwe gebied niet toegestaan. Voor 1 gehandicaptenparkeerplaats op kenteken moet een oplossing worden gevonden of een uitzondering worden gemaakt.

In een vooroverleg met politie en hulpdiensten zijn opmerkingen gemaakt over de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte. De strekking is met name dat het creëren van meer ruimte voor het langzame verkeer niet mag gaan betekenen dat bewoners en bedrijven obstakels gaan plaatsen. Verder dient de toepassing van bollards onder bevoegdheid van de gemeente te vallen, gelet op de soms plaatselijk onbekende hulpdiensten. Daarbij adviseren zij om parkeerregimes(vergunningen) te uniformeren en in overeenstemming te brengen met andere centrumdelen, en de zonale werking cq de begrenzing neer te leggen bij wegen die de wijk ingaan. Voorafgaande aan de uitvoering zal derhalve met politie en nood-en hulpdiensten nader overleg noodzakelijk zijn over de plaatsing en herplaatsing van de bollards.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Uitbreiding autoluw gebied: 4 extra beweegbare palen plaatsen; 1 beweegbare paal verplaatsen & bebording.	2020-2021	€400.000
Herinrichting Barrevoetestraat	2020-2021	€350.000
Herinrichting Keizerstraat	2020-2021	€350.000

Vervangen alle parkeerplaatsen Botermarkt door laad- en losplaatsen en loop- en verblijfsruimte/groen

Op de Botermarkt worden 3 parkeerplaatsen omgevormd tot laad- en losplekken en de overige parkeerruimte wordt aangepast voor meer loop- en verblijfsruimte en groen. Ook de gehandicaptenparkeerplaats op kenteken en de algemene gehandicaptenparkeerplaats vervallen. Hiervoor zal een alternatief moeten worden gevonden in de directe omgeving. Voorgesteld wordt om een eenvoudige fietsstraat op de Botermarkt te realiseren door de strook met laad- en losplekken en bij voorkeur op gelijk niveau te brengen met het trottoir. Civieltechnisch zal dit voor de afwatering nauwkeurig moeten worden gezien. Het dwarsprofiel in de Botermarkt wijzigt dus in beperkte mate zoals weergegeven in het dwarsprofiel in de herinrichtingstekening.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Vervangen parkeerplaatsen en aanpassen Botermarkt	2020-2021	€50.000

Verwijderen alle parkeerplaatsen Barrevoete- en Keizerstraat en terugbrengen 5 laad- en losplaatsen

Alle parkeerplaatsen in de Barrevoete- en Keizerstraat worden verwijderd en teruggebracht naar 5 laad- en losplaatsen. Hierdoor ontstaat ruimte waarbij een vrachtauto en een fietser elkaar uit tegengestelde richting kunnen passeren. In de huidige situatie moeten fietsers uitwijken naar het trottoir. Doordat de Barrevoetestraat autoluw wordt en de Keizerstraat minder verkeer te verwerken krijgt kan de inrichting in de Barrevoetestraat worden aangepast naar een voetgangersgebied met fietspad en in de Keizerstraat naar een erf-regime met een rijloper. Om conflicten tussen fietsers en voetgangers te voorkomen wordt in de Barrevoetestraat een fietspad en in de Keizerstraat een rijloper aangebracht. Bij herinrichting moeten goede afspraken worden gemaakt over het plaatsen van uitstallingen door ondernemers in de straat om voldoende loopruimte voor voetgangers te waarborgen.

Ontheffing vuilnis-, brandweer- en verhuishagens etcetera

Vuilniswagens en brandweerwagens hebben ontheffing van het lengtebeperking cq vrachtwagenverbod. De Jopenkerk heeft ook een ontheffing voor de biertankwagens om tegen de bestaande rijrichting op de Zuiderstraat in te rijden. Deze blijft ook in de nieuwe situatie bestaan. Verhuishagens kunnen bij de gemeente een ontheffing aanvragen.

Enrichtingsverkeer Gedempte Voldersgracht Noord, Nieuwe Raamstraat, Korte Wolstraat

Het huidige tweerichtingsverkeer past niet in deze drie straten. Bij twee auto's die tegelijkertijd de straat door willen betekent dit dat er achteruit moet worden gereden, over het trottoir moet worden gereden of moet worden gewacht op kruispunten. Fietsers worden hierdoor gehinderd en moeten wachten of uitwijken naar trottoirs. Door invoering van éénrichtingsverkeer voor auto's worden dit soort hinderlijke situaties verminderd. De straten blijven wel in twee richtingen toegankelijk voor fietsers.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Invoeren eenrichtingsverkeer: verkeersbesluiten en vervanging bebording	2020-2021	€7.500

Rijrichtingen

De rijrichtingen zijn verder zo aangepast dat autoverkeer zich niet klemrijdt. Het instellen en omdraaien van rijrichtingen heeft geen grote effecten, maar wel biedt het een logischer structuur en voorkomt vastrijden. Doorgaand autoverkeer is nog wel mogelijk vanaf de Gedempte Oude Gracht via de Zuiderstraat – Gedempte Voldersgracht Noord – Keizerstraat naar de Wilhelminastraat. De verwachting is dat dit heel beperkt zal zijn. Bovendien zal dit geen vrachtverkeer zijn vanwege de lengtebeperking in de Zuiderstraat – Voldersgracht Noord. De verwachting is dat de autoluwe Barrevoetestraat en het éénrichtingsverkeer in de Gedempte Voldersgracht Noord zal leiden tot een afname van de hoeveelheid autoverkeer in de Keizerstraat van de huidige ongeveer 1.200 motorvoertuigen per dag naar minder dan 1.000 motorvoertuigen per dag hetgeen passend is voor een erfregime in de Keizerstraat. Vanaf de Gedempte Raamgracht is er één straat met een ingaande rijrichting, de Doelstraat. De rijrichting in de Drapenierstraat wordt omgedraaid,

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Rijrichtingen wijzigingen: Verkeersbesluiten en vervangen bebording	2020-2021	€5.000

Omzetten parkeerplaatsen in laad- en losplaatsen.

Op de Gedempte Voldersgracht worden 2 parkeerplaatsen omgezet naar laad- en losplaatsen. Door meer laad- en losplaatsen te realiseren wordt voorkomen dat bestelauto's op de rijbaan stil moeten staan en het doorgaand verkeer hinderen. Op het Nieuwe Kerkplein worden ook 2 parkeerplaatsen omgeuild voor laden en lossen voor bezoekers.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Omzetten parkeerplaatsen naar laad-en losplaatsen	2020-2021	€20.000

Pilot Zaterdag afsluiting Gierstraat op termijn in afstemming met ondernemers

De conflicten tussen fietsers en voetgangers doen zich in de Gierstraat het meeste voor tijdens drukke winkeltijden. Het aantal fietsers is bijna twee maal zo groot dan voetgangers. Om fietsers minder gebruik te laten maken van de Gierstraat wordt een proef met een zaterdagafsluiting voor fietsers voorgesteld. Voor deze maatregel is veel draagvlak onder bewoners, weinig onder ondernemers. De recent uitgebroken coronacrisis maakt het noodzakelijk om eerst te wachten tot een normale situatie is ontstaan alvorens het gesprek aan te gaan met ondernemers over de uitvoering van de pilot.

Maatregel	Uitvoeringsperiode	Kosten
Proef zaterdagafsluiting Gierstraat	2020-2021	€20.000

Autoluw/Autoarm

Verdere uitbreiding naar autoarm en autoluw wordt besproken aan de hand van ervaring die uit evaluatie uitbreiding autoluwe binnenstad komen en het Mobiliteitsbeleid. Hierin wordt gezien of en op welke termijn deze maatregelen in de Vijfhoek gewenst en ook te realiseren zijn. Het Mobiliteitsbeleid wordt in het laatste kwartaal van 2020 verwacht.

Organisatie en proces

De ambtelijke opdrachtgevers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van civiele projecten en beleidsuitvoeringsprogramma's. De maatregelen die voortvloeien uit dit maatregelenpakket wordt in zijn geheel als project opgepakt. Volgens planning wordt dit in Q3 en Q4 door de opdrachtgever en procesmanager voorbereid. De projectuitvoering van de niet fysieke maatregelen start in Q4 2020 met een uitloop naar Q1 2021. De uitvoering van de fysieke maatregelen starten in 2021.

De kosten voor de ambtelijke voorbereiding en participatie passen binnen het beschikbare budget.